

Beredskapsplan og handlingsplan

-mobbing

Målsettinger

- **Kortsiktig mål:** Det skal være null-toleranse for mobbing. Målet for det nærmeste året er å redusere prosenten av elevene som i spørreundersøkelsen svarte at de ble mobbet.
- **Langsiktig mål:** Det overordnede og langsiktige målet er en skole der mobbing ikke forekommer.

Loverket

Arbeidet mot mobbing har sin forankring i loverket.

Opplæringsloven kapittel 9A omhandler elevene sitt skolemiljø

Alle elever i grunnskolar og vidaregåande skolar har rett til eit godt fysisk og psykososialt miljø som fremjar helse, trivsel og læring.

Opplæringsloven §9A-3 inneholder bestemmelser om elevenes psykososiale skolemiljø.

Dersom nokon som er tilsett ved skolen, får kunnskap eller mistanke om at ein elev blir utsett for krenkjande ord eller handlingar som mobbing, diskriminering, vald eller rasisme, skal vedkommande snarast undersøkje saka og varsle skoleleiinga, og dersom det er nødvendig og mogleg, sjølv gripe direkte inn.

I tredje ledd pålegges skolen å ta stilling til henvendelser om tiltak som gjelder det psykososiale miljøet.

Dersom ein elev eller forelder ber om tiltak som vedkjem det psykososiale miljøet, deriblant tiltak mot krenkjande åtferd som mobbing, diskriminering, vald eller rasisme, skal skolen snarast mogleg behandle saka etter reglane om enkeltvedtak i forvaltningslova

Skolens rolle for å iverksette tiltak mot mobbing knyttes til forvaltningsloven. Det vil si at det er klagerett på de tiltak skolen iverksetter.

Om skolen ikkje innan rimeleg tid har teke stilling til saka, vil det likevel kunne klagast etter føresegnene i forvaltningslova som om det var gjort enkeltvedtak.

Hva er mobbing?

Det er viktig at alle jobber ut fra samme forståelse om hva mobbing er:

Olweus bruker begrepet slik:

“En person er mobbet eller plaget når han eller hun, gjentatte ganger og over en viss tid, blir utsatt for negative handlinger fra en eller flere andre personer. En negativ handling er noe en gjør med hensikt for å skade en annen. Det kan være ord, som når man truer, håner eller sier stygge ting som den andre ikke liker å høre. Det kan være håndfast, når en person slår, skubber, sparker, klyper eller holder noen fast mot hans eller hennes vilje. Det er ikke mobbing når to jevnbyrdige personer

krangler eller slåss, det må være en viss ubalanse i styrkeforholdet. Offeret har ikke så lett for å forsvare seg. En annen form for mobbing er den indirekte – offeret blir fryst ut av kameratflokket, det blir satt ut rykter og bakvaskelser som gjør det vanskelig å få venner igjen. Da går det på selvtilliten løs.

Der er viktig at begge typer mobbing blir tatt like alvorlig. Den direkte mobbingen er lettere for en utenforstående å se. Den indirekte mobbingen er mye vanskeligere å få øye på, samt at elevene ofte ikke har den samme forståelse av at dette faktisk også er mobbing.

Forbyggende tiltak

Det viktigste tiltak mot mobbing er å ha skolemiljø hvor alle parter i dette miljøet ser på mobbing som uakseptabelt. Lærere og elever ved skolen er opptatt av å skape et trygt og positivt miljø.

Av konkrete tiltak kan nevnes:

- gode og klare regler for basisgruppene
- årlig gjennomgang av ordensregler
- årlig gjennomgang av handlingsplanen mot mobbing
- bruk av klassens time til å jobbe med miljøet i basisgruppen
- sosialskapende aktiviteter, ute og inne
- aktivt tilsyn i friminuttene
- loggbok som går mellom elev og kontaktlærer. Her kan elevene skrive fritt hva de vil, eller det kan være styrt av lærer.
- elevundersøkelsen
- skolelunsj for elever og personalet samlet
- Sette tema på dagorden, blant annet gjennom besøk av Barneverken som snakker om digital mobbing (også kalt skjult mobbing – mobbing på nett og mobil)

Avdekking av mobbing

Alle parter i skolemiljøet må ha som grunnholdning at man vil mobbingen til livs. Derfor er det viktig at alle parter varsler når de oppdager mobbing. Av konkrete tiltak for å avdekke mobbing, kan nevnes:

- Årlig undersøkelse om mobbing
- Elevsamtalen – eleven skal alltid spørres om han/hun opplever mobbing
- Foreldresamtalen – temaet skal alltid tas opp
- Den ansatte har plikt til å gripe inn og varsle kontaktlærer ved avdekking av mobbing.
- Gode tilsynsrutiner.
- Foreldre kontakter skolen via kontaktlærer

Tiltak ved mobbing

Ved avdekking av mobbing er skole pliktig til å sette inn tiltak. Konkrete tiltak kan være:

- Innhente informasjon fra de som antas å ha relevante opplysninger, for eksempel kontaktlærer, lærere, andre ansatte, elever, foresatte.

- Samtale med mobbeoffer
- Samtale med mobber. Dersom flere mobbere er involvert i saken, tas individuelle samtaler
- Foresatte til mobbeoffer informeres umiddelbart etter første møte med offeret. Når det gjelder foresatte til mobber(ne), bør disse også informeres raskt, men det vurderes i det enkelte tilfelle når det skal skje
- Dersom mobbesaken ikke tar slutt, er disse sanksjonsalternativene overfor mobberen aktuelle
  - friminutt på ordinære tidspunkter med egen voksenperson
  - ikke friminutt sammen med de andre
  - mobberen må være på egnet rom i friminuttene
  - møte mellom mobber, egne og offerets foresatte sammen med kontaktlæreren og administrasjon
  - bortvisning, jf. Opplæringsloven § 2-10 og Friskolelova § 3-10